

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ИСКЕ ДӨРЕШ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

«19» декабрь 2023 ел

39/1

**«Муниципаль берәмлек Советының 2019 елның 24 сентябрендәге 7/1 номерлы
каары белән расланган Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы
«Иске Дөреш авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке уставына үзгәрешләр һәм
өстәмәләр керту турында»
(икенче укылыш)**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, 2021 елның 11 июнендәге 170-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлendәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Дөреш авыл жирлеге уставының 20, 95-97 статьялары нигезендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Дөреш авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. 2019 елның 24 сентябрендәге 7/1 номерлы Совет каары белән расланган «Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы «Иске Дөреш авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке уставына тубәндәге үзгәрешләр һәм өстәмәләрне кертергә:

1.1 11 маддәнен 7 пунктын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Әгәр жирле референдум жирлек Советы тарафыннан билгеләнгән срокларда билгеләнмәгән очракта, референдум гражданнар, сайлау берләшмәләре, жирлек башлыгы, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары, Татарстан Республикасы Сайлау комиссиясе яки Тукай муниципаль районы прокуроры мөрәжәгате нигезендә суд тарафыннан билгеләнә. Суд билгеләгән жирле референдумны жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткәрүне оештыручи сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) оештыра, ә аны үткәрүне тәэммин итү Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите башкарма органы яки суд тарафыннан жирле референдум үткәрүне тәэммин итү йөкләнгән башка орган тарафыннан башкарыла.»;

1.2 12 маддәнен 4 пунктын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«4. Муниципаль сайлауларны әзерләү һәм үткәрү жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткәрүне оештыручи сайлау комиссияләренә (алга таба – сайлау комиссиясе) аларның компетенциясе чикләрендә йөкләнә.»;

1.3. 13 маддәнен 5, 8, 12 пунктларын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5. Инициатив төркем жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткәрүне оештыручи сайлау комиссиясенә (алга таба – сайлау комиссиясе) инициатив төркемне теркәү турында үтенечнамә белән мөрәжәгать итә. Инициатив төркемнең үтенечнамәсендә жирлек Советы депутатының, жирле үзидарәнен сайланулы органы

әгъзасының, жирлек башлыгының конкрет хокукка каршы карарына яки гамәлләрен (гамәл кылмавына) күрсәтмә булырга тиеш, ул аны чакыртып алу өчен нигез булып тора, гражданың фамилиясе, исеме, әтисенең исеме, туган көне һәм урыны, паспортының яки аны алыштыручы документның сериясе, номеры һәм датасы, аны биргән органның исеме яки коды, шулай ук инициатив төркемнең һәр әгъзасының һәм аның исеменнән жирлек территориясендә эш итәргә вәкаләтле затларның яшәү урыны адресы күрсәтелергә тиеш. Инициатив төркем үтенечнамәссе күрсәтелгән төркемнең барлық әгъзалары тарафыннан имзаланырга тиеш. Үтенечнамәгә суд карары теркәлергә тиеш, ул күрсәтелгән хокука каршы карарны яки депутатның гамәлләрен (гамәл кылмавын) раслый.

8. Сайлау комиссиясе инициатив төркемнең үтенечнамәсен караганда, жирлек Советы депутатын, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасын, жирлек башлыгын чакыртып алу буенча жирлек Советы тарафыннан тавыш бируге билгеләгендә, тиешле депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирлек башлыгы аны чакыртып алу өчен нигез буларак тәкъдим итеп торган шартлар турында аңлатмалар бирергә, кирәклө документларны тапшырырга хокуклы. Элеге депутатка, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасына, жирлек Башлыгына алдан, сайлау комиссиясе, жирлек Советы утырышлары уздыру көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча, аларны үткәрү вакыты һәм урыны турында язмаха хәбәр итепергә тиеш.

12. Сайлау комиссиясе чакыртып алу буенча тавыш бируге рәсми йомгак ясаганнан соң, биш көн эчендә инициатив төркемгә, жирлек Советына һәм жирлек Советының тиешле депутатына, жирле үзидарәнең сайланулы орган әгъзасына, жирлек Башлыгына аны чакыртып алу буенча тавыш бируге нәтижәләре турында язмаха хәбәр итә.

1.4. 31 маддәнең 10, 11 пунктларын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«10. Коррупциягә каршы тору турында Россия Федерациясе законнары нигезендә жирлек Советы депутаты, жирлек Башлыгы, жирле үзидарәнең башка сайланулы вазыйфаи заты тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшеру Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәисе) (Татарстан Республикасы Премьер-министры) карары нигезендә Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

11. Элеге маддәнең 10 өлеше нигезендә үткәрелгән тикшеру нәтиҗәсендә «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федеरаль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләгән затларның һәм башка затларның чыгымнары аларның керемнәренә туры килүен контролльдә тоту турында» 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федеरаль закон, «Затларның аерым категорияләренә Россия Федерациясе территориясе чикләреннән тышта урнашкан чит ил банкларында счетлар (көртәмнәр) ачуны һәм тотуны, саф акча средстволарын һәм кыйммәтле эйберләрне саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яки) алардан файдалануны тыю турында» 79-ФЗ Федеरаль закон белән билгеләнгән чикләуләрне, тыюларны үтәмәү, вазыйфаларны башкармая фактлары ачыklаганда, Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәисе) (Татарстан Республикасы Премьер-министр) жирлек Советы депутаты, сайланулы жирле үзидарә органы әгъзасы, жирлек Башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яки күрсәтелгән затларга карата башка җаваплылык чарасын куллану турында гариза белән тиешле карап кабул итәргә вәкаләтле жирле үзидарә органына яки судка мөрәҗәгать итә.»;

1.5. 31 маддәнең 14 пункты үз көчен югалткан;

1.6. 33 маддәнең 1 пунктын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Яңа чакырылыш жирлек Советы беренче утырышка депутатларның билгеләнгән саныннан өттән ике өлеше сайланган көннән соң ун көннән дә соңга калмыйча җыела. Сайлаулардан соң беренче утырыш – жирлек Башлыгы, ә ул булмаган очракта, жирле үзидарә органнарына

сайлауларны, жирле референдумны өзөрлөүне һәм үткәрүне оештыручи сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) тарафыннан чакырыла.»;

1.7. 34 маддәнең 1 өлеши 13 пунктын яна редакциядә бәяң итәргә:

«13) жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны өзөрлөүне һәм үткәрүне оештыручи сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) әгъзаларын билгеләү»;

1.8. 39 маддәнең 3 пунктын тубәндәге редакциядә бәяң итәргә:

«3. Жирлек Советы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны өзөрлөүне һәм үткәрүне оештыручи сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) жирлек Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында карап үз көченә кергәннән соң 14 көннән дә соңга калмыйча, ул жирлек Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктатканнан соң алты айдан да соңга калмыйча үткәрелә.»;

1.9. 41 маддәнең 7 пунктын тубәндәге редакциядә бәяң итәргә:

«7. Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәисе) (Татарстан Республикасы Премьер-министры) жирлек Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәҗәгать иткән очракта, вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килү көне булып жирлек Советына элеге гаризаның керү көне тора.

1.10. 43 маддәнең 1 пункты 2 абзацын тубәндәге редакциядә бәяң итәргә:

«Жирлек Башлыгын сайлау жирлек Советы депутатлары тәкъдим иткән кандидатлар арасыннан, шул исәптән жирлек, иҗтимагый берләшмәләр, Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәисе) тәкъдимнәре нигезендә башкарыла.»;

1.11. 47 маддәнең 3 пункты 2 абзацын, 4 пунктын тубәндәге редакциядә бәяң итәргә:

«Ана карата Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәисе) (Татарстан Республикасы Премьер-министры) тарафыннан аны вазыйфадан азат итү турында хокукий акт чыгарылган жирлек Башлыгы элеге хокукий актка рәсми басылып чыккан көннән соң 10 көн эчендә суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы. Суд шикаятыне карага һәм, аны тапшырган көннән соң 10 көннән дә соңга калмыйча, карап кабул итәргә тиеш.

4. Татарстан Республикасы Башлыгының (Рәисенең) (Татарстан Республикасы Премьер-министрының) аны вазыйфадан азат итү турында хокукий акты яки жирлек Советының жирлек Башлыгын отставкага жибәрү турында карапы нигезендә вәкаләтләре туктатылган жирлек Башлыгы элеге хокукий актка яки карага шикаять биргән очракта, жирлек Советы суд карапы законлы көченә кергәнчә, жирлек Башлыгын сайлау турында карап кабул итәргә хокуклы түгел.»;

1.12. 54 маддәне тубәндәге редакциядә бәяң итәргә:

«1. Жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны өзөрлөүне һәм үткәрүне оештыручи сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) муниципаль сайлаулар, жирле референдум, жирле үзидарә Советы депутатын, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасын, жирлек Башлыгын чакыртып алу буенча тавыш бируне, жирлек чикләрен үзгәртү, жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бируне оештыра.

2. Сайлау комиссиясе жирлекнән жирле үзидарә органнары структурасына керми торган муниципаль орган булып тора.

3. Сайлау комиссиясе «Россия Федерациясе гражданнары сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукуның төп гарантияләре турында» 2002 елның 12 июнендәге 67-ФЗ номерлы Федераль законда, Татарстан Республикасы Сайлау кодексында билгеләнгән тәртиптә җирлек Советы тарафыннан төзелә.
4. Сайлау комиссиясенең вәкаләтләр срокы биш ел тәшкил итә.
5. Сайлау комиссиясе хәлиткеч тавыш бирү хокуку белән 6 кешедән төзелә.
6. Сайлау комиссиясе эшчәнлеген финанс белән тәэммин итү җирлек бюджетында Россия Федерациясе бюджетларының чыгымнары классификациясе нигезендә аерым юл белән карала.
7. Сайлау комиссиясе вәкаләтләре, аның эшчәнлеге тәртибе һәм гарантияләре федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, әлеге устав белән җайга салына. Җирлек Советы мөрәжәгате нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Узәк сайлау комиссиясе карары буенча сайлау комиссиясе вәкаләтләре территориаль сайлау комиссиясенә йөкләнергә мөмкин.»;

1.13. 56 маддәненең 1 пунктын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы – әлеге устав, җирле үзидарә органы, җирле үзидарә органнарына сайлауларны, җирле референдумны әзерләүне һәм үткәруне оештыручи сайлау комиссиясе (алга таба - сайлау комиссиясе) яки муниципаль вазыйфаны биләүче зат вәкаләтләрен үтәүне тәэммин итү буенча билгеләнгән вазыйфалар даирәсе нигезендә барлыкка килә торган җирле үзидарә органындағы, сайлау комиссиясе аппаратындағы вазыйфа.

1.14. 57 маддәненең 1, 3 пунктларын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар булып депутат, җирле үзидарәнен сайланулы органы әгъзасы, җирле үзидарәнен сайланулы вазыйфаи заты, муниципаль брәмлекнән дайми нигездә эшләүче һәм юридик зат булып торучы, җирле үзидарә органнарына сайлауларны, җирле референдумны әзерләүне һәм үткәруне оештыручи сайлау комиссиясенең (алга таба - сайлау комиссиясе) хәлиткеч тавыш хокукуна ия, комиссиядә дайми (штат) нигездә эшләүче әгъзасы тора.

3. Җирле үзидарә органнары, сайлау комиссиясе эшчәнлеген техник тәэммин итү буенча вазыйфаларны башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләми һәм муниципаль хезмәткәрләр булмый.»;

1.15. 58 маддәненең 1 өлеше 5 пунктын, 3 өлеше 4 пунктын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәkle мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук җирле үзидарә органы, җирле үзидарә органнарына сайлауларны, җирле референдумны әзерләүне һәм үткәруне оештыручи сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр керту;

4) җирле үзидарә органында, сайлау комиссиясе аппаратында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфаи инструкцияне, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;»;

1.16. 59 маддәненең 2 пунктын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Җирле үзидарә органы, җирле үзидарә органнарына сайлауларны, җирле референдумны әзерләүне һәм үткәруне оештыручи сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) юкка чыгарылу яки җирле үзидарә органы, сайлау комиссиясе аппараты хезмәткәрләре штаты кыскару сәбәпле муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүе өзелгәндә, муниципаль хезмәткәргә, оешма бетерелүгә яисә оешма хезмәткәрләре штаты кыскартылууга бәйле рәвештә эштән азат ителгән очракта, хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.»;

1.17. 65 маддәненәң 3 пункттын түбәндәгө редакциядә бәяң итәргә:

«3. Жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны өзөрләүне һәм үткәрүне оештыручы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) әгъзаларына әлеге органнар эшендә катнашкан вакытка законнар, жирлек Советы карарлары нигезендә акчалата компенсация түләнә.

1.18. 72 маддәненәң 1 пунктты 1, 2 өлешиләре, 2 пункттын түбәндәгө редакциядә бәяң итәргә:

«1) затның үл бер яғы булган мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау һәм (яки) җайга салу буенча чаралар күрмәве, федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш;

2) затның үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характеристикалыгы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характеристикалыгы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирмәве, федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, яки белә торып дөрес булмаган яисә тулы булмаган мәгълүмат бирүе;

2. Муниципаль вазыйфасы биләүче затка аның кул астындагы затның мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала торган шәхси қызықсынуы барлыкка килүе турында билгеле булганда, мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау һәм (яки) җайга салу буенча чаралар күрмәгән очракта, шулай ук ышаныч югалту сәбәпле, үл эштән (вазыйфадан) азат ителергә тиеш, федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш.»;

1.19. 88 маддәненәң 7 өлеши 3 абзацын түбәндәгө редакциядә бәяң итәргә:

«- Татарстан Республикасы Башлыгының (Рәисенен) Татарстан Республикасы Дәүләт Советына юлламасы;»

Иске Дәреш авыл жирлеге Башлыгы,
Совет Рәисе

Р.М. Дусадбеков